

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 5 och 7 § i lagen om gödsselfabrikat

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 februari 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av 5 och 7 § i lagen om gödsselfabrikat (RP 271/2009 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Pirjo Salminen, jord- och skogsbruksministeriet

- sektionschef, överinspektör Arja Vuorinen, Livsmedelssäkerhetsverket Evira.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- Biolaitosyhdistys ry
- Kemiindustrins gödsel- och kalkningsarbetsgrupp.

PROPOSITIONEN

Regeringens proposition

I propositionen föreslår regeringen att lagen om gödsselfabrikat ändras. I fråga om kraven på gödsselfabrikat som innehåller ammoniumnitrat ska det inte endast hänvisas till Europeiska gemenskapens gödsselförordning utan också till den s.k. Reach-förordningen som gäller kemikalier.

Dessutom ska Livsmedelssäkerhetsverkets uppgifter i ärenden om de krav som gäller ansökan om typbeteckning för gödsselfabrikat preciseras och vissa uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet har överföras till Livsmedelssäkerhetsverket.

Lagen avses träda i kraft den 27 juni 2010.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Sammanfattningsvis finner utskottet propositionen nödvändig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker följaktligen lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Sedan juli 2006 har användningen av gödsel i skogar helt och hållet hört under lagstiftningen om gödsselfabrikat (lagen om gödsselfabrikat; 539/2006). Jord- och skogsbruksministeriet kommer att inrätta en permanent arbetsgrupp för frågor kring gödsling av skogar för att frågorna

och gödselprodukterna i fortsättningen ska kunna diskuteras på bred bas och alla intressenter beaktas samt strategier läggas upp för skogsgödslingen och vilka preparat som är tillåtna i skogar. Arbetsgruppen ska ha företrädare för olika intressenter. I betänkandet om propositionen med förslag till lag om gödselafabrikat (JsUB 3/2006 rd — RP 71/2005 rd) anser utskottet det viktigt att man i fortsättningen kan använda aska från ved och torv av god kvalitet för skogsgödsling och att det utvecklas och införs tillhörande nya produkter.

Utskottet hänvisar till sitt tidigare betänkande och understryker än en gång att de övre gränserna för tungmetaller och skadliga ämnen i gödsel måste läggas fast med hänsyn till särdragen i skogsgödslingen. Det betyder bland annat att skogar inte gödulas varje år utan vanligen bara en eller två gånger på 80—100 år. Därför är belastningen av tungmetaller på årsnivå lägre i skogsanvändningen även om det skulle tillåtas högre halter av tungmetaller i skogsgödsling än för gödsel inom jordbruket. Användningsändamålet måste alltid beaktas när gränsvärdena läggs fast. Askgödsling minskar surhetsgraden i marken. På sikt stimulerar det markens nedbrytningsförmåga och frigörelsen av kväve för växterna. Därför kan askgödslat trädbestånd växa bättre också på kvävefattig torvmark och moar. Det rinner ut mindre näringsämnen i vattendragen om man använder pelleterad aska.

Utskottet förutsätter att bestämmelserna om skogsgödsling på lägre nivå än lag formuleras så att utskottets ståndpunkter i det tidigare betänkandet blir beaktade. (*Utskottets förslag till uttalande*)

Vidare påpekar utskottet att tillämpningsområdet för lagen om gödselafabrikat också täcker in bland annat kompostering. Det är mycket viktigt att småskalig, riskfri kompostering för eget ändamål på gårdarna inte belastas med onödiga anmälnings- och godkännandeförfaranden eller avgifter.

Detaljmotivering

7 §. *Ansökan om typbeteckning för gödselafabrikat.* Utskottet anser att bestämmelser om typbeteckningar (till exempel oorganiska gödselmedel, organiska gödselmedel, kalkningsämnen, jordförbättringsmedel, växtunderlag och mikrobbpreparat) och särskilda krav för olika grupper fortfarande ska ingå i en förordning av jord- och skogsbruksministeriet. I fortsättningen bör förordningen ha en förteckning över nationella typbeteckningar för gödselafabrikat med de tillhörande kraven. Då kan man försäkra sig om att verksamhetsutövarna har likvärdiga möjligheter att påverka när särskilda krav för typbeteckningarna är aktuella. Utskottet föreslår ett tillägg om detta i 3 mom.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget i övrigt enligt propositionen men 7 § med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

godkänner ett uttalande (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag

7 §

(2 mom. som i RP)

Livsmedelssäkerhetsverket för en nationell förteckning över typbeteckningar på gödselafabrikat. I förteckningen finns det för varje typbeteckning uppgifter om erforderliga tillverkningsmetoder, väsentliga råvaror, näringsämnen och sättet att redovisa dem, näringsämnenas form och löslighet samt egenskaper som förbättrar växternas tillväxt och struktur eller som främjar växtförhållandena. *Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs det om typbeteckningsgrupper för gödselafabrikat*

och om kraven för respektive typbetecknings-
grupp.

— — — — —
—————

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att bestämmelserna om skogsgödsling på lägre nivå än

lag formuleras så att utskottets ståndpunkter i betänkandet om regeringens proposition med förslag till lag om gödsel-fabrikat (JsUB 3/2006 rd — RP 71/2005 rd) blir beaktade.

Helsingfors den 13 april 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd

Esa Lahtela /sd
Mats Nylund /sv
Pentti Oinonen /saf
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.